

Sáttmálasamráðingarnar millum Starvsmannafelagið og Fíggjarmálastýrið byrjaðar

Í samband við fyrireiking til samráðingarnar hefur Starvsmannafelagið gjört umfatandi fíggjarligar og búskaparligar kanningar av lönargongdini í 1990'unum. John Jacobsen, búskaparfrøðingur hefur staðið fyrri hesum kanningum. Hetta tilfar er lagt fyrri Fíggjarmálastýrið á samráðingarfundinum 3. des. 1998

Karmarnir um samráðingarnar eru hesar:

- Reallønarmissur
- Endurgjald fyrri lönarmiss 1993-1999
- Trygd fyrri reallønarfalli í komandi sáttmálaskeiði 1999-2001
- Nýggj lönarskipan
- 35 tíma arbeidsvika
- Umsorgardagur
- 6 viku feriu
- Serkrøv
- Serstakan samráðinarrætt fyrri SvF og UF

Reallønarmissur og dýrtíðarviðbótin

Reallønarmissurin 1990-1998 hefur verið um 25,7%. Fyri at keypiorkan skal verða tann sama í 1999 sum í 1990 skulu lönirnir hækka 57,6%.

Í 1990 varð lógin um dýrtíðarviðbótur avtíkin og hetta hefur við tí stóra prívøkstrinum seinastu árin kostað okkum nógv. Hetta var ein politisk avgerð og eitt greitt álöp á tann fría

samráðingarrættin, sum gav okkara limum stóran miss í reallønini, og sum vit tí krevja endurgjald fyrri.

Lönarniðurskurðurin 1993-1999

Starvsmannafelagið vísti í krepputíðini samfelagssinni og góðtók ein lönarniðurskurð. Kostnaðurin fyrri okkara limir var 90.903.044 kr. tað er tí eitt krav at vit fáa endurgjald fyrri henda lönarmiss. Eisini í hesum føri, var tað tann politisk myndugleikin, sum legði seg út í sáttmálaviðurskipti.

Hesi viðurskipti skulu fáast í rætt lag 1. mars 1999.

Sáttmálaskeiðið 1999-2001

Fyri at halda reallønina fyrri ár 2000 skulu 2-3% leggjast omaná fyrri vantaðan prívøkstur.

Samanlagt fyrri ein 2 ára sáttmála verður kravið tí 60% í lönarvækstri - 90 milj. kr. í endurgjaldi fyrri lönarniðurskurðin.

Hetta eru stór tøl hjá tí almenna at bera, men hetta er tann reelli missurin okkara limir hava verið fyrri seinastu árin. Lönakarin, hóast hann ikki skapti stóru kreppuna, hevur hesi árin verið tann, sum hevur goldið allan partin av almennu skuldini, og hevur tí eisini krav uppá at fáa hetta aftur.

Nýggj lönarskipan og onnur viðurskipti

Vit eru tí enn einaferð sinni aði at vísa samfelagssinn, og vilja tí partvist seta upp í móti hesum tølum, við at fáa aðrar ágóðar:

- Fremsta kravið er at fáa eina nýggja lönarskipan, ið skal verða høvudsætningurin undir hesum samráðingum. Við hesum fylgir ein styttri og greiðari sáttmáli, ein víðákað álitisfólkskipan og ein skipað útbúgvingarskipan.

- Afturat hesum kemur ein 35 tíma arbeidsvika, 6 vik-

urs feriu, umsorgardagar at brúka t.d. í samb. við andlát, torføra sjúkralegu hjá avvarðandi, børn á sjúkrahúsi o.s.fr.

- Serkrøvini hjá teimum ymsu stovnunum hava ligið á láni síðani 1993. Skulu vit hava ein vælvirkandi almennan sektor, er neyðugt at hesi mál koma uppá pláss, soleiðis at stovnarnir fáa virkað optimalt.

- Tær 90 milj. kr. kundu passandi verið brúktar at fáa okkara eftirlönarskipan upp á 12% ájavnt restina av almenna arbeidsmarknaðinum.

Serstakan samráðingarrætt fyrri SvF og UF

Útvarp Føroya og Sjónvarp Føroya eru sjálvstøðugir stovnar við serligari lóg-gávu sambært lótingslóg um kringvarp v.m. frá 20. febr. 1998 og kunngerð frá 17. juni 98.

Sjórarnir á hesum stov-

um hava fyrisitingarlígu og fíggjarlígu ábyrgdina av stovnunum móttvegis landsstýrismanninum. Eisini er tað eitt krav í kringvarpslógini grein 17 stk. 2, at tann 1. jan. 2001 skal 1/3 av senditíðini hjá SvF verða føroysk framleiðsla.

Fyri at menna stovnarnar og at rækka endamálsorðingini í lógini er neyðugt við sjálvstøðugum samráðingarrætti beinleiðis við leiðslurnar.

Serstakar samráðingar fyrri UF og SvF, eru eisini í tráð við ætlanina hjá Fíggjarmálastýrinum um at lata stóri fíggjarliga ábyrgd út á stovnarnar.

Verandi sáttmáli skal haldast

Eitt sjálvsagt krav er, at núverandi sáttmáli treytaleyst verður hildin. Her hugsa vit serstakliga um § 2 stk. 2 og 3 um organisatíons/starvslýsingar og samstarvsnevndir. Umberingar um at almenna meginfyrisingin ikki hevur amboð til at halda sáttmálan verða undir ongum umstøðum góðtíkin.

Hvussu stór lönarkrøvini verða sendst av, hvussu nógv av serkrøvunum verða fingin uppá pláss, stendur í sáttmálakrøvunum frá Starvsmannafelagnum til samráðingarnar við landsstýrið í 99.

Olafsson og Brenton fund fyrri jóli

JAN MÜLLER

Úttanlandsnevndin hevði mikudagin sín triðja fund um marknatrætuna við bretar eftir bert stutta tíð. Anfinn Kallsberg, lögmaður, sum var við á fundinum saman við Árna Olafsson, samráðingarleidarar og umboðum fyrri Oljufyrisingina og Jarðfrøðissavnið, sigur, at teir víðgæra allar møguleikar og allar flytingar í hesum máli.

Formaðurin í Úttanlandsnevndini, Hergeir Nielsen sigur, at tað er ein ávís gongd í málinum, og at tað verður ein óformellur fundur í næstu viku millum báðar samráðingarleidararnar. Sjálvur sær formaðurin í Úttanlandsnevndini ikki svart uppá hetta málið. Tað skal nokk finna eina loysn fyrr ella seinni. Hvat hann leggur í hesi orð vil hann ikki gera viðmerkingar til.

Sosíalurin skilur annars stóðuna soleiðis, at báðir partar hava nærkast hvørjum øðrum rættliga nógv, eftir at naggatódnin, sum kom í undir undanfarna landsstýri, varð avloyst av einum meira opnum sinni av núverandi landsstýri. Teir báðir samráðingarleidararnir hava havt óformellar fundir og ymsk uppskot og sjónarmið hava verið á borðinum, sum baklondini bæði so aftur eru kunnað um.

Tað er einki at ívast í, at tað nógva fundarvirk-

semi í seinastuni týðir uppá, at partarnir nú ikki standa so langt frá hvørjum øðrum. Keldur blaðið hevur tosað við siga, at trætan ella ósemanjan um tú vil nú er vörðin avmarkað til at fæva um umráði inni í tí Hvíta økinum, sum hava samband við tær báðar versiónirnar av fiskimarksmiðlinjuni.

Spurningurin um hvørji grundlinjupunkt skulu góðtakað fyrri ásetan av marki hevur leingi verið eitt av málunum partarnir ikki eru komnir ásamt um. Her koma so tær báðar gráu leiðirnar inn í myndina.

Eftir øllum at døma verður nú roynt at finna eina skilagða loysn fyrri báðar pertar. Londini vita, at finst ikki eina loysn nú, so endar málið við dómstólin, og tá fer tað at taka eini fimur ár at finna eina loysn, sum tú eingin av partunum kennir úrslitið av. Tað kann ganga báðar vegir.

Eín av orsakunum til at tað hevur tikið so nógvu tíð at finna eina loysn eru tey oljufundini, sum eru gjørd nærum mitt millum londini. Heist eru strukturar, sum seismisku kanningarnar vísa ymsa staðni í økinum, eisini ein orsök til, at partarnir hava so ilt við at semjast. Tað kann vera, at partarnir nú móti endanum mugu sanna gamla orðtakið: at skeri eg teg her, so missi eg teg har.

5% fleiri um flogvøllin

Frá 1. januar til 30. november í ár komu og fóru 114.436 ferðafólk um flogvøllin. Sama tíðarskeiði í fjør var talið 109.446. Hetta er ein vøkstur uppá 4,6%.

Alt árið 1997 komu og fóru 117.361 fólk um flogvøllin.

Í november í ár hava 6.361 fólk ferðast um flogvøllin, sama mánaði í fjør var talið 6.343. Hetta er ein vøkstur uppá 0,3%.

Annars hevur flogferðslan verið eitt sindur óregluglil orsakað av vána veðri, tann nógví hitin og tey mongu lágtrýstini hava givið nógvan vind, soleiðis at einstakar ferðir eru av-

lýstar bæði fyrri vána sýni og nógvan vind.

Nú tað stundar við jóla verður sjálvandi meiri ferðsla, men rokna vit ikki

við nógv fleiri ferðafólkum enn til seinastu jóli.

24. des. (jóláftan), 25. des. (jóladað) og 31. des. (nýggjárstaftan) er flogvøll-

urin stongdur fyrri allari ferðslu, og verður flogvøllurin einans opin umrøddu dagar fyrri sjúkralutningi o.ø.

Ætla at gera fleiri jólatúrar við Smyrli

Arbeitt verður nú fyrri at økja siglingina ímillum Havnina og Suðuroynna nú um ársskiptið.

Ætlanir var annars ikki, at Smyrli skuldi sigla eka-túrar ímillum Havnina og Suðuroynna um jólini og nýggjárið, tó at ymsar fráferðir eru fluttar.

Eínasti eka-túrur, er leyg-

ardagin 2. januar, tá ið Smyrli skal sigla sum sunn-udag, tvs. at hann skal sigla tær ferðir hvønn vegin.

Hugsað verður nú um, at hetta ferðsambandið verður ikki nøktandi í jólafrítíðini, tá ið rættliga nógv fólk kann væntast at skula ferðast.

Tí verður arbeitt fyrri at

leggja eina serliga ferðætlan fyrri Smyrli seinnapartin í desember og fyrr partin í januar

Tað er tí avrátt, at kannu eftir um tað ber til fíggjarliga, og í aðrar mátar, at lata Smyrli sigla nakrar eka-túrar um jólini og um nýggjársléitið.

Men enn er óvist, hvørjar

Broytingar í ferðætlanini um Vestmannasund

Strandfaraskip Landsins boða frá, at ferðætlanin á farleiðini um Vestmannasund verður broytt um jólini. Gamla Ternan fer saman við Sam at røkja siglingina í tíðarskeiðnum frá og við

fríggjadegnum 11. desember 1998, til og við mikudagin 23. desember 1998. Síðan verður siglingin hjá Gomlu Ternuni tikið upp-afur í tíðarskeiðnum frá og við fríggjadegnum 1. januar

1999 til og við hósdegnum 15. januar 1999.

Lýst verður nærri í bløðunum og á tekstvarpinum síðu 442 um ferðætlanina hjá Gomlu Ternuni. Annars siglir Sam eftir galdandi

ferðætlan.

Nærri upplýsingar um ferðætlanina kunnu fáast á rutuupplýsingini tlf. 316660.